

Titel: Kapitel XXII.

Citation: "Kapitel XXII.", i *Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r04-shoot-chptrd1e30207/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: *Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

egen Drift at forandre den af Overanlagere ved Bætegning paa Anklageskriftet foreløbig traafne Bestemmelse med Hensyn til Sagens Behandling henholdsvis med eller uden Røvninger. De i denne Paragraf omhandlede Afgørelser træffes af selve Landsretten, ikke af Formanden alene, jfr. § 230.

§ 229.

Saadan Udviiselse vil efter Omstændighederne kunne iværksettes simpelt hen ved en af Rettens Formand godkendt Forandring af Retslisten.

§ 230.

Reglen om den sænklede Tiltaltes Ret til at fremsætte sine Bemærkninger til Retten for Fængselsbestyreren, jantedes at denne skal indføre dem i en særlig Bog og straks jende Udskrift af samme til Retten og eventuelt tillige til Overanlagere, jantedes ikke i det tidligere Forslag, men vil formentlig findes praktisk.

Kapitel XXII.

Almindelige Bestemmelser om Domsforhandling ved Landsret.

Dette Kapitel forer til det tidligere Forslags 4. Affinit. Kap. III. Foruden at der er gjort en Del redaktionelle Forandringer og udeladt adskillige som overflødige anjete Bestemmelser, findes ogsaa paa flere Punkter Realitetsændringer, af hvilke følgende ere de væsentligste:

Der er i § 231 givet Afgang til om foruødent at fortætte en begyndt Domsforhandling, nanjet at en Dommer eller Røvning faar Forsald, naar Sagen kun frembyder ringe Tvivl, dog at Domsafsigelsen forudlægger Enighed hos de tilbageblivende Dommere, ligesom den nødvendige Røvningemajoritet, nanjet den ene Røvnings Jætræden, uforandret er 8. Reglen er optaget efter N. L. § 8, 2. Stif. og motiveret ved det uheldige i at en begyndt Domsforhandling spildes; den frembyder formentlig, naar den knyttet til de angivne Vetingelser, ingen Vetenkeligheder.

Lignende Bemærkninger gælde om den udvidebe Afgang, der i § 234 er givet til Foretagelse af Domsforhandling trods Tiltaltes Udviiselse. Ogsaa denne har sit Jorbillende i fremmed Ret, særlig i den norske og tyske Straffeprocès. Den er altid afhængig af, at Retten ikke finder Tiltaltes Røvørelse nødvendig og derhos begrænjet til fire be-

stemte Tilfælde, af hvilke de to første ikke ramme nogen Siget uden hans Vidende og Bilsje, medens de to sidste netop i første Række have Karakter af en Begunstigelse for Tiltalte.

§ 241 giver — hvad der formentlig er praktisk — første Afgang end det tidligere Forslags § 290 dels til at saa visse Svørgsmaal, der muligvis ville gøre hele den øvrige Behandling overflødig, afgjorte præliminært (jfr. Paragrafens 2. Stif.), dels til at komme ud over Formalitetsstif., uden at stifbe den hele Procedure (Paragrafens 3. Stif. i Beg.).

§ 242 er brugt Udtryk, der tilfigte stærkere end stif i det tidligere Forslags § 291 at betone, at Sigtedes Afhøring ikke bør have Karakter af noget insinuatorisk Jorhør.

§ 243 er indført den Forandring, at Rodafhøring først kan finde Sted, naar den første Afhøring helt er slutet. Den Afgang til Rodafhøring af et Vidne successivt med Hensyn til hvert enkelt „Punkt“, som det tidligere Forslags § 293 gav, har man fundet uforenelig med en ordentlig og planmæssig Afhøring fra den Parts Side, som fører Vidnet.

Det er derhos udtrykkeligt udtalt, at den Part, som fører Vidnet, efter stif Rodafhøring har Ret til Genafhøring, saa vidt saadan foranlediges af Rodafhøringen, samt at Formanden kan tillabe yderligere Svørgsmaal.

Bemærkningen i det tidligere Forslags § 293 om, at Devisførelsen nærmest er Parternes Sag, er udeladt som overflødig ved Siden af de nærmere Regler, som Udskjætt giver.

§ 248 Nr. 1 er der gjort en udtrykkelig Tilføjelse om, at Retten kan bestemme, at Syns- eller Skandsmænds skriftlige Erklæring ikke skal oplæses, men at mundtlig Afhøring helt eller delvis skal træde i Stedet.

Reglen under Nr. 3 er omstrevet jantedes, at en i Jrenhold til § 100 fremjat Bøgring ved at vidne under Domsforhandlingen ikke udelukker fra at oplæse den Jorflaring, som Vedkommende tidligere maatte have afgivet.

Under Nr. 4 er tilføjet en Regel om Afgang til Oplæsning af Vidneforflaringer af de i D. L. 1—2—1 og 2 omhandlede Personer samt af Personer med Eterterritorialitetsret.

Endvidere er Slutningsregalen i det tidligere Forslags § 298 om, at Tilførelser om Retshandlinger under Eterforflaringen normalt ikke maatte oplæses, udeladt som bl. a. hvilende paa Jorudfætninger i det tidligere Forslag med Hensyn til Jorholdet imellem Eterforflaring og Jorunderjøgelse, der ikke i

samme Grad foreligge i nærværende Udfast. Paa den anden Side er tilføjet en Bestemmelse om Afgang for Retten til undtagelsesvis at tillade Oplysning af andre Dokumenter end de ovenfor udtrykkeligt nævnte. Saadan Besøjselse vil ikke kunne undværes (jfr. nærmere nedenfor Bemærkningerne til denne Paragraf). Ubetingset forbydes kun Benyttelse af udenretslige Bevidnelser angaaende Tiltaltes tidligere Banded.

Afsigelsesne i § 251 fra Reglerne i det tidligere Forslags §§ 300 og 301 bero paa, at man ikke har fundet det rigtigt at give en ubetinget Regel om Domsforhandlingens Udsættelse i Anledning af, at der ønskes fort et ikke forud anmeldt Bevis. Det er jo nemlig muligt, at Beviset hoveds tilstede og strafs vider sig betydningsløst, i hvilket Fald Udsættelse bliver hemingsløs.

Reglen i § 251, sidste Stykke, om den dømmende Rets Besøjselse til af egen Drift at foranledige Sagen bedre oplyst end Ret er fra Parternes Side, er for saa vidt af større Betydning end den tilsvarende Regel i det tidligere Forslag (jfr. dets § 273, 2. Stk.), som den Afgang til af egen Drift at vise Sagen tilbage til Forundersøgelse eller isærigt at grille bestemmende ind med Hensyn til Bevismaterialet, som det tidligere Forslag tillagde Retten allerede under Domsforhandlingens Forberedelse (jfr. det tidligere Forslags §§ 256 og 258), ikke er hjemlet i nærværende Udfast.

Til den i § 251, sidste Stykke, udtalte Hovedregel slutte sig Reglerne i §§ 243, 2. Stk., 244, 2. Stk. og 245.

I øvrigt vil det ses, at nærværende Kapitel har bibeholdt alle det tidligere Forslags Hovedprincipper: Partsligheden, Bevisumiddelbarheden, Retsformandens vidtgaaende Myndighed som Domsforhandlingens Leder (jfr. dog §§ 244, 249, 2det Stk., 243, 2det Stk., 251, 252, 269 og 272, 2det Stk.), Afhørelse af Vidner etc. ved Parterne selv (kun forsaavidt Tiltalte ingen Forsvarer har og ikke selv er i Stand til at foretage Afhøringen, eller hvor Parternes Afhøring er utilbarlig, eller hvor Vidner fremstilles efter Rettens Bestemmelse i Embeds Redfør, overtages Afhøringen af Formanden), Dommeres og Rævnings Spørgsmaalret, den fri Bevisbedømmelse samt Domsfældens Begrænsning ved Tiltalen.

Med Hensyn til Kapitlets enkelte Paragraffer skal følgende bemærkes:

§ 231.

Det bliver de tilbageblevne Dommeres egen Sag at skone over, hvor vidt Sagen kan frembyde ringe Tvivl.

Om Rævninge-Suppleanter se § 259.

§ 232.

Om Anvendelse af flere Forsvarere jfr. § 43, 2. Stk.

§ 233.

Undtagelse fra Reglen om Nødvendigheden af Tiltaltes personlige Tilstedeværelse hjemler Lovens i de følgende 3 Paragraffer (§ 234—36).

Afgang til at udtale sig har Tiltalte, lige til Sagen er optaget til Dom (§§ 296 og 300).

§ 234.

I Klasse med Udeblivelse maa det sættes, at Vedkommende som Folge af Sygdom, Befrafelse eller lignende befinder sig i en Tilstand, der gør det umuligt for ham at afgive nogen fornuftig Forklaring og følge Forhandlingen.

Er der flere Tiltalte, og en enkelt af disse udebliver, vil Retten, om den finder det rigtigt, kunne benytte sin Besøjselse efter § 62 til at afslutte Sagerne og derefter udsætte den ene og behandle den anden.

Det under Nr. 3 a omtalte Samthfte kan i. Eks. være givet af Tiltalte til Retsbogen, da han sidst mødte i Sagen, eller kan meddeles Retten gennem hans Defensor eller bevidnes af dem, der have forlyndt Stævningen.

Hvis Rævninge-Rendelsen i det i Nr. 3 b, nævnte Tilfælde mod al Forventning skalde blive sælende, maa den anses som ugyldig, og ny Domsforhandling berammes.

§ 235.

Slutningsordene, „eller i alt Fald dens Indhold meddeles ham,“ hvilke ikke sendtes i det tidligere Forslag, ere tilføjede, for at det ikke skal være nødvendigt at spille Tiden med Gentagelse af en lang Forklaring, af hvilken det, der er af Betydning for Sagen, maaftte udtømmende kan gengives med nogle faa Ord.

§ 237.

I paatrængende Tilfælde vil Forhandlingen kunne fortsættes paa en Helligdag (jfr. Lov 7. April 1876 § 6).

Det følger især af Arten af de Grunde, der kunne bevirke Udsættelse (Tiltalte eller et Hovedvidne bliver søgt, Retten beslutter at afvente en bestemt Persons Tilbagekomst etc.), at denne efter Omstændighederne kan blive langvarig, hvoraf atter følger, at der ikke kan være Tale om at opstille nogen Regel om, at ingen ny Sag maa foretages i Mellemtiden. Hvis Sagen, naar den kommer for igen, ikke kan foretages for de samme Rævninger eller de samme Dommere, vil det allerede af den Grund blive

nødvendigt at lade den hele Domsforhandling begynde for fra. Selv om man imidlertid har de samme Rævninger og Dommere tilstede, eller Taler er om en Sag, der ikke skal for Rævninger, vil det, saa snart man ikke kan være sikker paa, at Indtrykket fra den fjerde Del af Forhandlingen er bevaret upaaktet, være rettest at lade denne gaa om igen, og Paragraffen tillægger derfor Rettens Formand den i saa Henseende nødvendige Kundighed.

Etal Sagen først frem igen paa et nyt Ting, maa der udtages ny Stævning.

§ 239.

Medens det vilde være utilstedeligt, om Parterne blandt Dommerne eller Rævningerne fordelte straffelige Ekstrakter af Sagens Bevise, de under Sagen holdte Foredrag eller lignende, naar det selvsagt Dommerne frit for i Forvejen at gennemgaa Sagens Akter; det kan i vanskeligere Sager endog være ønskeligt, at dette sker. Særlig bør Rettens Formand som den, der skal lede Domsforhandlingen, lende og have liggende for sig den Udskrift af de i Sagen foretagne Retsbehandlinger, som ifølge § 219 skal være indleveret til Rettens Kontor sammen med Anklageskriftet.

Med 1ste Stk. bliver iøvrigt særlig at jævnføre §§ 248—50.

§ 240.

Med Hensyn til Rækkefølgen af Forhandlingens enkelte Dele skal særlig fremhæves, at Kapitel XXIII indeholder en kronologisk ordnet Fremstilling af Gangen i en Rævningssag, medens Kapitel XXIV angiver Gangen i en Landsretsag, der paalendes uden Rævninger.

Med Hensyn til de Magtmidler, Retsformanden har til sin Raadighed for at gennemføre den ham paahvilende Opgave som Forhandlingsleder, kan særlig henvises til § 71.

Reglen i 2det Stk. om Rettens Afgang til at slutte en Bevisførelse, førend alle Beviserne ere fremførte, sigter til Tilfælde, hvor det er ojenfaldigt, at den Bevisførelse, der er Tale om, vil vise sig irrelevant, f. Eks. fordi det, der agtes fremført, efter Rettens Mening ifølge dets almindelige Væsen vil være uden bevisende Kraaft, eller fordi det Punkt, det sigter til, efter Rettens Opfattelse bliver uden Betydning for Sagen eller allerede foreligger bevis.

Af Reglen i sidste Stykke om, at Formanden, hvor Sagen omfatter flere Forbrydelser (derunder det Tilfælde, at der er flere Tiltalte, selv om de staa som Med-

skyldige), kan lade Forhandlingen foregaa særskilt for hver enkelt Forbrydelse, ligger modfatningsvis, at en yderligere Udsklynning af Forhandlingen saaledes, at der f. Eks. særskilt forhandles om de enkelte Strafudlættelsesgrunde, hvorom der kan blive Tale, som almindelig Regel er udelukket; en Undtagelse herfra findes dog i § 241. Om en Sags Opløsning i flere Sager se § 62.

§ 241.

De her omhandlede Spørgsmaal kunne tænkes rejste paa et hvilket som helst Stadium inden Domsaffigelsen og kunne rejses saavel fra Parternes som fra Dommernes Side.

Hvorvidt en begaaet Fejl er af en saadan Art, at den hindrer Sagens Fremme (Paragraffens 1ste Stk. og 3die Stk. 1ste Pkt.), maa bedømmes efter et lignende Synspunkt som det, der er udtrykt i § 321, om end der kan være Grund til at være noget strengere, hvor det er Tale om at paabegynde en Forhandling, end hvor det er Tale om at fæstere en alt fjerde Del Behandling. Selv om altsaa en eller anden Formforretning er tilfaldet, vil dette dog ikke hindre Sagens Fremme, naar det paa den anden Side er givet, at den begaaede Fejl i oonoreto ikke kan øve nogen Indflydelse paa Sagens Udfald (f. Eks. at Stævningen kun er forshudt ved en enkelt Stævningsmand, naar Tiltalte dog indrømmer at have faaet rettidigt og behørig Kundskab om den, at Tiltaltes Navn er usøjagtigt havet, naar der dog ikke kan være ringeste Tvivl om, at han har fortaaet, at det var ham, der mentes o. f. f.). Paa den anden Side er det klart, at der er visse Foranstalter vedrørende Sagens Behandling, der maa anses for saa fundamentale, at deres Tilføjelse altid maa anses for at være af Betydning og derfor maa hindre Sagens Fremme, jfr. f. Eks., at der ikke møder Forvarer, hvor Beskikkelse af en saadan er foreskrevet. Om Rettens almindelige Kompetence jfr. § 9. Hvis der foreligger en Formfejl, der baade er af praktisk Betydning og uafhjælpelig (jfr. 3die Stk.), afvises Sagen.

Foreligger der derimod nogen af de andre i nærværende Paragraf omhandlede Hindringer for Tiltaltes Domfældelse (jfr. Bemærkningerne til § 228) affigtes Frifindelsesdom, (§ 255). Hvor ingen af de i Henhold til nærværende Paragraf rejste Indsigelser tages til Følge, fortsættes Forhandlingen. Den Beslutning, hvorved Indsigelser fortsattes, behøver ikke at have Form af Kendelse, da saadant ej er foreskrevet (jfr. § 95). Kæremaal er udelukket overfor Beslutninger, som gaa ud paa Domsforhandlingens Fortsættelse (§ 346, 2det Stk.); om Kæde se § 317.

Afgørelse af de Spørgsmaal, som omhandler i nærværende Paragraf, henhører ogjaa i Rævningsfaget udelukkende under Retten; jfr. herved dels § 276 dels § 297, efter hvilken sidstnævnte Paragraf Retten af Retsgunde kan frisjænde, selv om Rævningsfendelen lyder paa skyldig; jfr. i øvrigt § 258, 2det Stk.
Med 3dje Stk., 2det Stk. kan forlig jævnføres de i §§ 15, 60, 1ste Stk., 260, 262, 265, 270 i. f. og § 304 givne Regler om Tidspunktet for visse Indsigellers Fremjættelse. „Vejlighed“ vil Tiltalte i Reglen have, saa snart Sagen er paraaabt, medmindre han først senere kommer til Stede.

§ 242.

At man begynder med at bringe paa det rene, hvorvidt Tiltalte erkender sig skyldig eller ej, beror paa, at den hele Karakter af den efterfølgende Domsbehandling i væsentlig Grad vil afhænge af Tiltaltes Stilling over for Anklagen. Erkender han sig skyldig, kan navnlig efter § 269 med hans Samtykke efter Rettens Bestemmelse Rævningsræds Reduktionskraft falde. Og hvad enten saadan Bestemmelse træffes eller ikke, beror det, naar Tiltalte afgiver en fuldstændig Tilståelse, paa Retten, om og i hvilken Udstrækning videre Bevisførelse skal finde Sted (§ 272, 2det Stk.)

Med Udtrykket „giver Tiltalte Vejighed til at forklare sig“, præciseres det, at der ikke bør være Tale om den psykologiske Pression, der anvendes under det inkvisitoriske Forhør (jfr. i Forbindelse hermed § 153). Begrebet Tiltalte sig bestemt ved at svare, maa Forhandlingen forhættedes paa lignende Maade, som om han havde nægtet sig skyldig.

§ 243.

Jfr. med Hensyn til Vidneafhøring og Erfættelse de almindelige Regler i §§ 99, 100, 107—113. Ved Vidner, der fremstilles af Overanklageren, fortaas ikke just iomtligde de paa hans Bevisfortegnelse opførte Vidner, men de af disse Vidner, hvis Afhørelse ikke, paa Grund af deres Karakter af Forhørsvidner, overtages af Forhøret, der i saa Fald kommer til at „fremstille“ dem.

Har Tiltalte ingen Forhører, overtager Formanden ifølge § 244 in fine jaa vidt forødent Afhørelsen for hans Vedkommende.

§ 244.

Hvorvel Eksamination i det Djemed af waakte et Vidnes Troværdighed ikke kan afstærkes, men efter Omstændighederne endog kan være af yderste Bigtighed for at afværge,

at en Domfælde bygges paa et usandferdigt eller upaakdeligt Vidnebevis, bør Formanden dog lade sig det være magtpaaliggende ikke at tillade, at Udspørgen i dette Djemed gaar videre end strengt nødvendig, ligesom han jaa vidt muligt bør afværge, at den foregaar paa usødvendig saarende Maade. Nærværende Paragraf, hvormed i øvrigt særlig kan sammenholdes § 100 (se navnlig dennes første Stykkes andet Punktum), giver bl. a. Formanden den i saa Henseende nødvendige Myndighed.

§ 247.

Med denne Paragraf kan jævnføres § 108.

§ 248.

Det er et af Udvalgets Hovedprincipper, at Bevismateriale saavidt det er muligt og for Sagen gavnligt, skal forelægges i den øvrindeligste Stillelse, hvori det overhovedet forefindes, til umiddelbar Sagtagelse af den dømmende Ret. Bestaar saaledes Beviset i den særlige Tilstand, hvori en Person eller Ting befinder sig, kan det efter Omstændighederne være retteligt, at Personen eller Tingen selv bringes til Stede, og at Retten ikke nøjes med andres Beretning om denne Tilstand — har en Person gjort en Sagtagelse af Bevisning for Sagen, skal Retten høre dette af Vedkommendes egen Mund, ikke i andres Gengivelse, og saaledes fremdeles. Dette Princip udtales vel intet Steds udtrykkelig i Udvalget i sin Almindelighed, men dels ligger det som nødvendig Forudsætning bag mange Bestemmelser i dette, dels findes vigtige Anvendelser af det paa flere Steder i Udvalget (jfr. navnlig § 102 og Reglerne om Tiltaltes Røde og Afhørelse for den dømmende Ret); samtidig vise dog de paa gældende Bestemmelser, at det ikke er Meningen at gennemføre det ud over saadanne Grænser, som praktiske Hensyn med Nødsnødvendighed drage. Ogjaa nærværende Paragraf er at anse som et Udslag af nævnte Princip. Medens den nemlig vel tillader Oplysning af saadanne Dokumenter, der paaistaas at have været Genstand for eller at være frembragte ved Forbrydelsen (altsaa i. Eks. et forfalsket eller falsk Dokument) eller at have været brugte eller bestemte til dens Udførelse (i. Eks. den Skrivelse, hvorved et Bedrageri er iværksat), eller som yde umiddelbar Oplysning om Gærningen eller Tiltaltes Forhold til denne (i. Eks. den Receipt, ved Hjælp af hvilken den til et Mord anvendte Gift er rekvireret, eller det Brev, hvis Indhold har opbidet Sigtede til en Volds handling), affærrer den derimod som Hovedregel Op-

læsning af alle saadanne Dokumenter, der kun indeholde Beretninger, Gengivelser, Erklæringer, Attestationer eller lignende, idet den nemlig udtrykkelig angiver de Undtagelsesfald, hvori saadan Oplæsning er tilladt, og for disse drager saa snævre Grænser som muligt. Om disse Undtagelser skal følgende bemærkes:

For det første maa der nødvendigvis være Afgang til at oplæse Protokollforløb til Retsprotokoller angaaende saadanne under Forberedelsen foretagne Handlinger som Mandsagninger, Beslaglæggelser og Ems- og Skønsforretninger, fremdeles Protokollationer af Udtag af Ems- og Skønsmand, eller Vidner, naar disse paa Grund af de Paagældendes Sygdom, Bortrejse, Afviidighed eller Død ikke kunne gentages, saavel som protokollerede Indenretsforklaringer af Tiltalte, naar Domsforhandlingen undtagelsesvis foregaar i hans Fraværelse. Endvidere maa der være Afgang til at nøjes med den skriftlige Gengivelse i Stedet for selve Bevisstilen i Tilfælde, hvor denne vel endnu eksisterer, men hvor dens Tilstedeværelse vilde medføre uforholdsmæssigt Besvær eller Beskjæmning i Forhold til, hvad derved in concreto kan ventes vundet. I Sammenhæng hermed kan særlig fremhæves, at disse i offentlige Hvervs Medfør afgivne Attestationer og Erklæringer i sig selv maa antages at besidde tilstrækkelig Paalidelighed, naar de ere afgivne under de for dem sædvanlige Former, og det maa antages, at de Vedkommende ved eventuel personlig Væde i Retten netop udelukkende vilde henholde sig til dem. Fremdeles maa der, for ikke at spille de Midler til Sandheds Erkendelse, der alt ere vundne, være Afgang til at oplæse tidligere Udtag af de i Sagen optrædende Personer, naar disse nu vægre sig ved at udtale sig eller afgive ny, afgivende Forklaringer. Hvad der næst angaar udenretslige skriftlige Erklæringer eller Vidnesbyrd af Betydning for Sagen, men hidrørende fra Personer, som man af retlige eller faktiskke Grunde ikke kan indkalde, da tillader Udsagnet under Nr. 4 udtrykkelig Oplæsning af Erklæringer fra de i D. V. 1—2—1 og 2 nævnte Personer saavel som fra Personer, der ere i Besiddelse af Eks-territorialitetsret. Naar Udsagnet endelig i sidste Stykke af nærværende Paragraf (jfr. ogsaa § 109, sidste Stykke) hjemler Retten Besøjselse til undtagelsesvis at tillade Oplæsning af andre Dokumenter og Attestykker, som indeholde Erklæringer og Vidnesbyrd, vil denne Regel kunne finde en med Paragraffens Tanke hemmende Anvendelse f. Eks. med Hensyn til Optegnelser, som

en dræbt Person har gjort umiddelbart før sin Død, en skriftlig Tilfældig af Tiltalte Breve, hvori Vidner eller Skønsmand udtale sig i Strid med deres Udtag for Retten, og hvis Indhold saaledes vil være af Betydning for Vedkommendes Paagældendes Troværdighed*).

Fra den sidstnævnte Regel gøres dog den vigtige Undtagelse, at udenretslige Bevisstiler angaaende Tiltaltes tidligere Vandel under ingen Omstændigheder maa benyttes. Grunden til denne Udelukkelse er den nærliggende, at den Slags Attestationer meget ofte ere lette at fæste og næsten lige saa ofte ganske uoplyste, medens de dog paa den anden Side let vilde kunne gøre et vist Indtryk, navnlig paa Rævnninger.

I øvrigt fortaar det sig af sig selv, at om Indholdet af de Dokumenter, der ikke maa oplæses (altsaa de fleste Politirapporter, Anmeldelser om begaaede Forbrydelser, Anbefalinger etc.), maa der heller ikke søres Vidner, saavel som at Reglen om, at udenretslige Vandels-Bevisstiler ikke maa benyttes, ligesaa vel maa finde Anvendelse paa udenretslige mundtlige som paa udenretslige skriftlige Bevisstiler.

Skulde Formanden nægte Oplæsning af et Dokument, om hvilket en af Parterne mener, at det falder ind under en af de fra Oplæsningsforbudet udtrykkelig undtagne Grupper, maa Afgørelsen af Spørgsmaalet om Oplæsnings-Tilladeligheden tilfalde hele Retten; at Parterne ere enige om at ønske Dokumentet oplæst, er ikke i sig afgørende. — Endnu skal bemærkes, at forsaavidt det paa Forhaand stiller sig tvivlsomt, om Retten vil tillade Oplæsning af et eller andet Dokument, hvorpaa en af Parterne lægger Vægt, og det i benægtende Fald vil blive nødvendigt at fæste Dokumentets Udsteder til Stede, vil det være reistest om muligt at bringe dette Spørgsmaal paa det rene straks ved Forhandlingens Begyndelse for at undgaa en Afbrydelse midt under denne.

§ 250.

Om Dokumenter i fremmed Sprog, se § 79, 2det Stykke.

§ 251.

I nærværende Paragraf oabnes der Parterne Afgang til under Domsforhand-

*) Paa Grund af den Retten saaledes gives Besøjselse bider den nærliggende Beskæmmelse af det i Paragraffens første Stykke bringte Udtryk: „Dokumenter, der ikke umiddelbart Oplæsning om Gæringene eller Tiltaltes Forhold til denne“ ikke af særlig Betydning.

lingen at fremkomme med ikke forud anmeldte Beviser. Rutlige Tilbøjeligheder til Misbrug af denne Regel maa modvirkes gennem Bøder eller Paalæg af Omkostninger. De forud anmeldte og ikke i Overensstemmelse med § 223 paantjafte Beviser maa det være Parternes Pligt at have til Stede under Domsforhandlingen. Ere de imidlertid blot til Stede, kan der intet være til Hinder for, at vedkommende Part erklærer ikke at ville føre dem, idet da, om fornødent, Modparten eller Retten kan foranledige dem hertil.

Naar der i Slutningen af 1ste Stykke tales om, at „en Udsettelse ikke skønnes at ville tjene noget berettiget Formaal“, siges der herover i. Ets. til Tilfælde, hvor Retten er paa det rene med, at den maa afgøre Sagen til Fordel for den, der ønsker Udsettelse, eller hvor den, der begærer Udsettelse, ikke kan angive, hvad han vil bruge den til.

Disse Retten bevilger en Udsettelse i Henhold til Paragraffens 2det Stykke, kan denne Bestemmelse paaføres, jfr. § 346, 2det Stykke.

De Foranstaltninger, hvorom der tales i Slutningen af Paragraffen, vil i. Ets. kunne bestaa i Indtælbelse af Vidner eller Syns- og Stønsmand, eller Requisitioner til en Underjøgelsesret.

§ 252.

Medens Rettens Afgørelse af Tvistepunkter mellem Parterne ikke kan gøres til Genstand for særlig Kære, gælder det modsatte om Paalæg til Vidner, Syns- eller Stønsmand (jfr. § 346). Kæremaalet har dog ikke opsettende Virkning, men Retten kan selv bestemme, at Sagen skal udsettes efter Kæremaalet (jfr. § 347).

Om Rettens Afgang til at omgøre sine Beslutninger, se § 95.

§ 254.

Med Hensyn til Betydningen af, at Sagen er tingsfæstet ved Retten, jfr. Bemærkning til § 217.

Reglen i 4de Stykke om Tidspunktet for Domsaffigelse er ikke til Hinder for, at andre Sager tages for i Mellemtiden.

§ 255.

Slutningsordene: „naar Tiltalte ikke findes skyldig“, maa forstås som sigtende til, at Tiltalte overhovedet ikke findes skyldig til Straf efter dansk Straffelovgivning uden Hensyn til, om Grundten hertil er, at det ikke er bevist, at Tiltalte har begaaet For-

byrdehen, at der forelæa undskyldende objektive Omstændigheder, at Tiltalte var utilregnelig, at Handlingen ligger udenfor Straffelovens territoriale og personlige Omraade etc. Den særlige Omtale af Straffskyldens Forældelse er derfor kun at anse som en udtryktelig Fremhæven af et praktisk vigtigt Tilfælde.

§ 257.

Denne Paragraf indeholder Regler, der i deres Bøjen ganske svare til de i det tidligere Forslags §§ 308 og 309 indeholdte, idet det paa den ene Side fastholdes, at der ikke kan domfaldes for noget andet faktisk Forhold end det, Anklageren i Anklagekriftet har taget Sigte paa, og paa den anden Side fastholdes som en utvæivelig Betingelse for at kunne henføre Handlingen under Straffeloven paa anden Raade end i Anklagekriftet slet, eller for at kunne fravige den sammesteds givne Beskrivelse af Handlingens Omstændigheder, at Tiltalte har haft fyldestgørende Afgang til at forjøre sig ogsaa i Relation til saadan Afgørelse.

Naar de angivne to Betingelser ere til Stede, kan Retten i sin Dom i øvrigt afvige fra Anklagekriftet endog i betydelig Grad, saaledes vil den ikke blot kunne domfalde for en Forbrydelse, der indeholdes som det mindre i den Forbrydelse, Tiltalen lyder paa, men ogsaa efter Omstændighederne i. Ets. erklære et Forhold, der i Anklagekriftet er betegnet som simpelt Manddrab, for at være Mord, et Forhold, der i Anklagekriftet er betegnet som ulovlig Omgang med Hittegods, for at være Bedrageri eller Tyveri og omvendt, eller en som uagttsom betegnet Forbrydelse for at være forsætlig begaaet og omvendt.

Kapitel XXIII.

Særlige Bestemmelser om Domsforhandling for Rævninger.

De i dette Kapitel gjorte Forandringer ere ikke af indgribende Natur. De væsentligste af Realitetsændringerne ere følgende: Parternes Ret til uden Angivelse af Grund at forlæse en Del af de udtrufne Rævninger er begrænset noget (§ 264). Dels er jo nemlig allerede alle de Rævninger, mod hvis Upartheds begrundet Indsigelse er rejst efter Kapitel III, fjernede, dels viser Erfaringen fra Udlandet, at den vilkaarlige Udskyldesret mange Steder — blandt andet